

1

Metodología

1. Metodoloxía

Na presente investigación o obxectivo primordial concreouse no coñecemento, o máis amplo posible, da situación actual de emprego e ocupación da poboación xitana residente na Comunidade de Galicia e a súa comparación coa situación do conxunto da poboación residente nesta comunidade, dunha parte, e en xeral coa española.

Dentro desta formulación global, encadrábanse aspectos diversos que interesaban investigar e que nos permitirían coñecer en última instancia a situación a día de hoxe dos xitanos:

- Coñecer a taxa de actividade do colectivo xitano galego.
- Coñecer a taxa de ocupación e paro.
- Coñecer a taxa de inactividade.
- Afondar no coñecemento dos perfís que definan a cada un dos diferentes colectivos: ocupados, parados e inactivos, desde diferentes variables de análises.
- Detectar e definir as coincidencias ou diferenzas que puidesen existir entre a situación ocupacional dos/as xitanos/as de Galicia en relación ao conxunto da poboación xitana e española.
- Medir a posible incidencia do factor discriminación na tarefa diaria do xitano galego de procura de emprego ou durante o proceso da súa actividade educativa e/ou formativa.
- Coñecer, desde a perspectiva de xénero, as diferenzas que houbera, en materia de emprego, entre os homes e as mulleres xitanos/as de Galicia.

Estes e outros aspectos conformaban a base da formulación de coñecemento para este traballo. Dado que no obxectivo fundamental da investigación se pretendía, non só o coñecemento da situación dos xitanos en materia de emprego, senón que en todo momento nos marcamos a súa comparación co conxunto da poboación da comunidade galega, desde o principio a formulación metodolóxica do traballo xirou ao redor das formulacións e criterios cos que se xeran as cifras oficiais de emprego e ocupación no territorio nacional.

Como todo o mundo sabe, en España as estatísticas oficiais referidas a emprego xéranse primordialmente a través da Enquisa de Poboación Activa (EPA) do Instituto Nacional de Estatística (INE); en paralelo trabállanse e publícanse outras cifras procedentes das Oficinas de Emprego, como as do Paro Rexistrado, pero estas non teñen a mesma consistencia e conteñen disparidades respecto da anterior fonte¹.

Por todo iso, e como iremos vendo ao longo deste informe, para que as cifras que se obtivesen do noso traballo fosen comparables cos da EPA, asumíronse os mesmos conceptos e definicións cos que traballa o INE, feito este que marcou igualmente a formulación das diferentes variables do cuestionario de consulta aplicado á poboación obxecto de estudo no traballo.

En paralelo, de cara ás comparacións co conxunto da poboación xitana do país, faremos uso dos datos que nos proporciona a enquisa² que a nivel nacional se realizou para a Fundación Secretariado Xitano e que se concluíu no primeiro semestre de 2005. Polo tanto, todos

1 En abril de 2005, desde o Ministerio de Traballo procedeuse a axustar os criterios das cifras de paro rexistrado, a efectos de que resulten máis coherentes con outros datos oficiais talles como os que se publican trimestralmente desde a EPA.

2 Os principais resultados e conclusións publicáronse en "*Población Gitana y Empleo. Un estudio comparado*". Fundación Secretariado Gitano. Madrid, 2005.

os datos e cifras referidas ao conxunto dos xitanos españois residentes neste país, están extraídos de devandita investigación.

1.1. Planeamento metodolóxico

A presente investigación sustentouse primordialmente sobre a realización dunha sondaxe á poboación xitana, mediante a aplicación dun cuestionario a unha mostra representativa. As características técnicas da enquisa foron as que se recollen a continuación.

Universo

O noso universo de análise estivo composto pola poboación xitana española residente na Comunidade de Galicia, de 16 e máis anos de idade, homes e mulleres.

Nunha investigación destas características, a ninguén se lle escapa que a primeira dificultade coa que nos atopabamos, ao comezo do traballo, era coa de ter un coñecemento o máis acertado e próximo posible ás cifras reais, en termos absolutos, de cantos eran e como se distribuían, dado que este dato non se contempla nas cifras de poboación oficiais por cuestións obvias.

En termos numéricos e, para unha primeira distribución, tomáronse como referencia os propios datos dos que dispón a Fundación Secretariado Xitano, que consisten nunhas proxeccións levadas a cabo a partir dunha investigación realizada a comezos da década dos anos noventa, completadas co coñecemento que lles proporciona a súa propia rede distribuída polo territorio nacional.

Logo de axustadas as cantidades e unha vez revisadas, corrixindo diferentes desviacións, concretouse que a estimación do noso universo cifrábase nunha cantidade próxima aos 10.108 xitanos españois e residentes no territorio da comunidade de Galicia, de ambos os sexos, e cunha idade de 16 e máis anos de idade.

A Mostra e o seu deseño

Para a enquisa estableceuse un tamaño mostral de 400 unidades, o que nos permitirá inferir resultados cunha marxe de erro aceptable para o conxunto da poboación estudada ($\pm 4,95\%$ para un intervalo de confianza do $95,5\%$ e $p=q=50$). Os datos referidos á estrutura de sexo e idades de toda a poboación xitana, sustentada na información de 1.683 persoas, arroxa unha marxe de erro de $\pm 2,25\%$.

O deseño da mostra presentaba de inicio tamén as súas dificultades, do mesmo xeito que pasou á hora de cuantificar o universo, dada a inexistencia de cifras oficiais. De cara á distribución da mostra, que garante unha óptima dispersión da mesma atendendo a diversas variables, levou a cabo un estudo dos datos coñecidos en diferentes investigacións.

Para proceder a unha distribución polos diferentes tamaños de hábitat dos municipios de residencia, utilizáronse os datos desagregados das propias proxeccións da Fundación, pois nos parecían os máis completos e detallados.

1. Metodoloxía

Para garantir igualmente unha dispersión mostral en base ao sexo e á idade das persoas a entrevistar, optamos finalmente por aplicar a estrutura de sexo e idade resultante da investigación nacional realizada con anterioridade (ano 2005) para a propia Fundación. Contábase coa posibilidade de que os resultados da enquisa mostrasen máis desviación da prevista no deseño da mostra; nese caso procederíase a reequilibrar en base aos novos datos que se coñecesen, ao obxecto de que os resultados representasen a situación actual da poboación estudada, tanto desde a perspectiva de sexo como da idade. Pero os resultados viñeron a dar validez á distribución deseñada para a mostra o que permitiu, entre outras cousas, que non tivéssemos que realizar máis tarefas de equilibraxe.

Tendo en conta todo o anteriormente mencionado, procedeuse a desenvolver a mostra en base a unha afixación proporcional por sexo, idade e tamaño de hábitat do municipio de residencia, deste xeito garantíamos unha representación fiel da realidade na nosa mostra.

Con todos estes criterios, a distribución final da mostra concretouse do seguinte xeito:

Táboa 1.1. Distribución da mostra por grupos de idade, sexo e tamaño de hábitat.

Idade	Ata 10.000 hab.			De 10.001 a 25.000 hab.			De 25.001 a 50.000 hab.		
	H	M	T	H	M	T	H	M	T
16-29 anos	9	13	22	16	23	39	9	13	22
30-44 anos	8	8	16	13	14	27	8	8	16
45-64 anos	3	3	6	6	5	11	3	3	6
65 e + anos	0	2	2	1	3	4	0	2	2
Total	20	26	46	36	45	81	20	26	46

Idade	De 50.001 a 100.000 hab.			De 100.001 a 250.000 hab.			Máis de 250.000 hab.			Total		
	H	M	T	H	M	T	H	M	T	H	M	T
16-29 anos	18	24	42	17	25	42	11	12	15	80	110	182
30-44 anos	14	15	29	15	16	31	9	9	12	67	70	131
45-64 anos	6	6	12	5	5	10	4	5	5	27	27	50
65 e + anos	1	3	4	1	3	4		3	2	3	16	18
Total	39	48	87	38	49	87	24	29	53	177	223	400

Hai que sinalar que finalmente, se realizaron un total de 399 entrevistas, diminuindo tan só en 1 unidade a mostra teórica deseñada. A distribución final, polos diferentes puntos de mostraxe, realizouse de forma aleatoria, así como a selección final das últimas unidades mostrais. Ao final deste capítulo, xunto con outros documentos, detállase a mostra polos diferentes puntos de mostraxe.

1.2. O traballo de campo

De cara ao traballo de campo, faise fundamental en calquera investigación deste tipo, e dadas as características específicas do colectivo a estudar, establecéronse unha serie de normas escritas de face á calidade dos resultados do traballo.

Como primeiro elemento, tomouse a determinación de que os axentes entrevistadores serían recrutados de entre persoas próximas ou colaboradoras da propia Fundación, polo coñecemento que teñen da poboación así como do territorio onde deberían desenvolver o seu traballo.

A partir de aquí establecéronse 2 equipos de entrevistadores, cada un dos cales estivo supervisado por un/ha coordinador/a e que asumiu unha zona xeográfica onde realizar as entrevistas previstas.

Ademais dos criterios e mecánicas de traballo que habitualmente se transmiten aos entrevistadores que van realizar unha enquisa, neste caso marcóuselles unha serie de normas específicas e moi importantes de facer a minimizar os posibles sesgos e, xa que logo, alcanzar o éxito do traballo que tiñan que desenvolver. As máis importantes foron:

- Todos os entrevistadores debían distribuír o total dos cuestionarios que aplicasen a partes iguais; é dicir, a metade faríanos nos domicilios e a outra fóra dos mesmos. Deste xeito asegurabámonos a localización dos diversos tipos de persoas, pois as hai que habitualmente están nas casas e o contrario.
- Tanto nun caso como noutro, era imprescindible que as entrevistas desenvolvese ao longo de todo o día, entre as 10 da mañá e as 7 ou as 8 da tarde; procurando que se distribuísen a metade polas mañás e as demais pola tarde; deste xeito de asegurabamos que entrevistamos ás persoas que traballan.
- En liña co anteriormente exposto, había que procurar que ditos criterios tivésense en conta desde a perspectiva do xénero, pois en condicións normais ás persoas que localizaríamos máis facilmente nas casas serían ás mulleres.
- As entrevistas que se fixesen fóra dos domicilios, nunca se poderían facer nos *mercadillos* ou similares.

O traballo de campo desenvolveuse entre os meses de maio e xuño de 2007. A realización do mesmo transcorreu sen grandes complicacións que non fosen as previstas, dado o perfil e características da poboación a entrevistar. Unha vez analizadas as posibles inconsistencias nos resultados da enquisa e os posibles erros, podemos concluír que o traballo de campo desenvolveuse correctamente e dentro dos criterios marcados desde a dirección técnica da investigación.

1.3. Cuestionario

Para a elaboración do cuestionario seguiuuse en gran medida os propios contidos da EPA, co obxectivo de que os resultados finais da nosa enquisa fosen os máis comparables posibles. Estruturouse nos seguintes apartados:

1. Metodoloxía

- I. Datos de situación.
- II. Actividade.
- III. Ocupados.
- IV. Parados.
- V. Resto de persoas

Cos dous primeiros apartados, ademais de obter datos de clasificación dos entrevistados, obtíñamos a información necesaria para saber en cada caso se estabamos entrevistando a unha persoa que estaba ocupada, parada ou inactiva; e segundo fose a súa situación facíasele unha parte ou outra do cuestionario restante.

Por fin, ao final do cuestionario incluíanse catro preguntas que nos permitiron obter información sobre o sexo, a idade, a ocupación actual e o nivel de estudos alcanzado de todas as persoas que convivían no mesmo fogar do entrevistado. Deste xeito conseguíuse información de algo máis de 1.600 persoas (exactamente 1.683) que nos permitiu debuxar nitidamente a pirámide poboacional da poboación xitana, entre outras cousas.

En total contiña 48 variables e a duración media de aplicación situouse nos 15 minutos. Desde o principio decidiuse unha formulación de cuestionario reducido, en canto a tempo de aplicación, e que fose moi concreto e directo, en canto aos obxectivos da investigación, que non disturbase a atención das persoas entrevistadas.

Como xa se dixo con antelación, ao obxecto de que os resultados fosen confrontables cos da EPA, asumíronse os criterios e conceptos de devandita enquisa. Como nos parece fundamental, para a boa lectura dos resultados que se expón en capítulos sucesivos, a continuación exponse brevemente aquelas definicións e formulacións que determinan a condición laboral da persoa enquisada.

Os conceptos fundamentais da enquisa son:

- ◆ **Poboación economicamente activa (Taxa de Actividade)**
- ◆ **Ocupados**
- ◆ **Parados**
- ◆ **Inactivos**

Poboación economicamente activa

“É o conxunto de persoas dunhas idades determinadas que, nun período de referencia dado, fornecen man de obra para a produción de bens e servizos económicos ou que están dispoñibles e fan xestións para incorporarse a devandita produción”.

É dicir, todas as persoas de 16 e máis anos que traballan de forma remunerada ou buscan “activamente” traballo durante a semana anterior á entrevista.

Ademais está o concepto de **Potencial de Activos** que agrupa aos anteriormente citados máis os activos potenciais, que se definen como “persoas sen traballo e dispoñibles para traballar pero que non buscan emprego por algunha destas razóns”:

1. cren que non atoparán traballo sen telo buscado nunca.
2. cren que non atoparán traballo téndoo buscado anteriormente.
(Os grupos 1 e 2 constitúen o colectivo de **desanimados**)
3. non cren que haxa ningún dispoñible nos arredores.
4. non cren que ningún se adapte á súa cualificación.
5. están afectadas por unha regulación de emprego
6. non saben onde dirixirse para atopalo.
7. esperan a estación de maior actividade.
8. esperan os resultados de xestións anteriores.
9. esperan reiniciar a súa actividade por conta propia.

A **taxa de actividade**, só ten en conta a poboación economicamente activa, e é a proporción de activos (ocupados + parados) sobre o total de poboación de 16 anos e máis.

Ocupados

“Son as persoas de 16 e máis anos que durante a semana de referencia tiveron un traballo por conta allea (asalariados) ou exercido unha actividade por conta propia, podendo estar durante devandita semana:

- traballando **polo menos unha hora** a cambio dun soldo, salario, beneficio empresarial ou ganancia familiar, **en metálico ou en especie**.
- con emprego pero sen traballar, é dicir, ausentes do seu traballo pero mantendo un forte vínculo con el. A forza deste vínculo determínase de acordo coa crenza do suxeito en cuestión de reincorporarse ou non á empresa e coa percepción ou non dalgún tipo de remuneración”.

Parados

A efectos da EPA, e por conseguinte no noso traballo, “considéranse paradas todas as persoas de 16 ou máis anos que durante a semana de referencia estean **simultaneamente**:

- **sen traballo**, é dicir, que non teñan un emprego por conta allea ou por conta propia.
- **en busca de traballo**, é dicir, que tomen medidas concretas para buscar un traballo por conta allea ou fagan xestións para establecerse pola súa conta durante o mes precedente.
- **dispoñibles para traballar**, é dicir, en condicións de comezar a facelo nun prazo de dúas semanas.

Tamén se consideran paradas as persoas de 16 ou máis anos que durante a semana de referencia estean sen traballo, dispoñibles para traballar e que non buscan emprego porque xa atoparon un ao que se incorporarán en data posterior”.

A **taxa de paro** é a proporción de parados con respecto ao total de poboación activa.

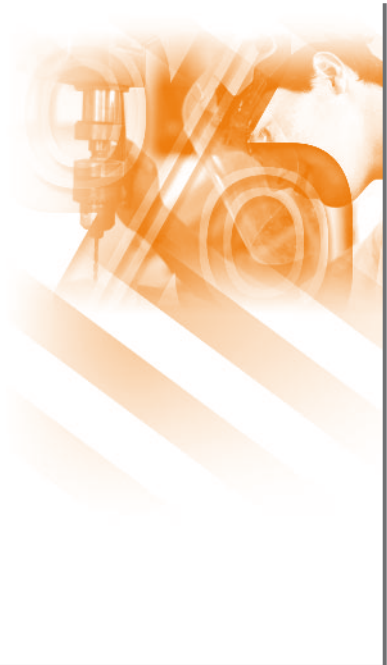
Os inactivos

A **poboación inactiva** abarca a todas as persoas de 16 e máis anos, dun e outro sexo, non clasificadas como ocupadas nin paradas. Comprende as seguintes categorías a efectos da EPA:

1. Metodoloxía

- **persoas que se ocupan do seu fogar:** persoas dun e outro sexo que, sen exercer ningunha actividade económica, dedícanse a coidar sen remuneración os seus propios fogares; por exemplo, as amas de casa e outros familiares que se encargan do coidado da casa e dos nenos.
- **estudantes:** persoas dun ou outro sexo que, sen exercer ningunha actividade económica, reciben unha instrución sistemática en calquera grao de educación.
- **xubilados ou prexubilados:** persoas que tiveron unha actividade económica anterior e que pola súa idade ou outras causas abandonárona, percibindo unha pensión (ou uns ingresos de prexubilación) con motivo da súa actividade anterior.
- **persoas que perciben unha pensión distinta da de xubilación e prexubilación.**
- **persoas que realizan sen remuneración traballos sociais, actividades de tipo benéfico, etc.**
- **incapacitados para traballar.**
- **outra situación:** persoas que, sen exercer ningunha actividade económica, reciben axuda pública ou privada e todas aquelas que non estean incluídas en ningunha das categorías anteriores.

A atenta lectura destas nocións axudará a entender as cifras e os datos da realidade ocupacional da poboación xitana que se detalla nos sucesivos capítulos.

Anexo 1
Cuestionario. Puntos de Mostraxe

O EMPREGO NA POBOACIÓN XITANA

EDIS, S.A. / E/603- Maio 2007

I. Datos de situación

Nº cuestionario

1. Comunidade Autónoma

1. Andalucía
2. Aragón
3. Asturias
4. Baleares
5. Cantabria
6. Castilla-La Mancha
7. Castilla y León
8. Cataluña
9. C. Valenciana
10. Extremadura
11. Galicia
12. Madrid
13. Murcia
14. Navarra
15. País Vasco
16. La Rioja

2. Tamaño de hábitat

(Escribir municipio y codificar)

Municipio:

-
1. Hasta 10.000 habitantes
 2. De 10.001 a 25.000 hab.
 3. De 25.001 a 50.000 hab.
 4. De 50.001 a 100.000 hab.
 5. De 100.001 a 250.000 hab.
 6. Más de 250.000 hab.

3. Xénero

1. Home
2. Muller

4. Idade (anos cumpridos)

5. Estado civil

1. Solteiro/a
2. Casado/a (calquera rito)
3. Víuvo/a
4. Separado/a. Divorciado/a
5. Outras unións

6. Cal é o máximo nivel de estudos alcanzado?

1. Analfabeto
2. Só ler e escribir
3. Primarios incompletos
4. Primarios completos (Graduado Escolar)
5. Secundarios incompletos
6. Secundarios (ESO, Bachalerato, Ciclo Formativo de Grado Medio)
7. Diplomatura ou Ciclo Formativo de Grado Superior
8. Licenciatura e/ou Doutoramento

7. Cómo definiría su estado de saúde xeral?

1. Moi mal. Moi enfermo
2. Mal. Enfermo
3. Regular (achaques)
4. Ben ou moi ben

8. Padece algunha discapacidade ou enfermidade crónica?. En caso afirmativo, te invalida total ou parcialmente?

1. Non
2. Si. Discapacidade invalidante para todo
3. Si. Discapacidade invalidante para o traballo
4. Si. Discapacidade non invalidante
5. Si. Enfermidade crónica invalidante para todo
6. Si. Enfermidade crónica invalidante para el traballo
7. Si. Enfermidade crónica non invalidante

9. Cantas persoas, das que conviven na súa vivenda, son menores de 16 anos?

10. E, cantos teñen 16 e máis anos de idade?
(Contabilizar tamén á persoa que responde)

11. Ten fillos?

1. Non
2. Si

12. En caso afirmativo, cantos?

II. ACTIVIDADE

A continuación voulle a formular unha serie de preguntas relacionadas coa actividade que desenvolve para coñecer cal é a súa situación actualmente.

13. A semana pasada, de luns a domingo, realizou un traballo remunerado (en metálico ou en especie) como asalariado ou pola súa conta, aínda que só sexa por unha hora ou de forma esporádica ou ocasional?

1. No
2. Si *Pasar a P.21*

14. A semana pasada realizou algún traballo non remunerado na empresa, negocio ou explotación dun familiar co que convive (axuda familiar)?

1. Non
2. Si *Pasar a P.21*

15. A pesar de non traballar a semana pasada, mantén algún vínculo con algunha empresa, aínda que non acudise a traballar por motivos puntuais (vacacións, enfermidade, permiso maternidade, etc.)?

1. Non
2. Si *Pasar a P.21*

16. Nas catro últimas semanas tratou de atopar emprego, ata ocasional ou a tempo parcial, ou fixo algunha xestión para establecerse pola súa conta?

1. Si
2. Non, pero lle gustaría ter emprego. *Pasar a P.18*
3. Non quere ter emprego

Só aos que buscaron emprego nas catro últimas semanas, ítem 1 de P.16 fáiselles a P.17

17. Nas catro últimas semanas, que métodos utilizou para encontrar emprego?

(Sinalar ata tres dos métodos mencionados polo entrevistado)

1. Estaba inscrito nunha oficina de emprego da Administración
2. Mantivo contacto coa oficina de emprego porque quería atopar traballo
3. Púxose en contacto ou se inscribiu nunha oficina de emprego privada
4. Púxose en contacto con empresarios consultou a familiares, amigos, a un sindicato...
5. Buscou terreos, un local ou maquinaria para establecerse pola súa conta
6. Buscou financiamento ou xestionou licenzas ou permisos para establecerse pola súa conta
7. Outros métodos
8. Non utilizou ningún método

18. Se lle ofrecesen agora un traballo, ou as condicións polas que Non exerce a súa profesión como empresario ou traballador independente cambiasen, podería empezar a traballar nun prazo inferior ou igual a dúas semanas?

1. Si
Non podería empezar nese prazo por:
2. -ter que completar os seus estudos ou formación
3. -ter responsabilidades familiares ou persoais
4. -enfermidade ou incapacidade propia
5. -outras causas.
Especificar: _____

A P.19 facémoslla só aos que Non buscaron emprego, ítems 2 e 3 de P.16

19. ¿Por que razón Non buscou emprego?

1. Cre que Non o atopará, Non o tendo buscado nunca
2. Cre que Non o atopará, téndoo buscado anteriormente
3. Non cre que haxa ningún dispoñible nos arredores
4. Non cre que ningún se adapte á súa cualificación

5. Está afectado por unha regulación de emprego
6. Non sabe onde dirixirse para atopalo
7. Espera a estación de maior actividade
8. Espera os resultados de xestións anteriores (incluídos exames, entrevistas...)
9. Espera renovar a súa actividade por conta propia
10. Está enfermo ou incapacitado
11. Ten responsabilidades familiares ou persoais
12. Está cursando estudos, recibindo formación ou é estudante
13. Está xubilado
14. Non necesita traballar
15. Outras causas.

Especificar: _____

Só se é inactivo, Non está ocupado ou parado, facemos a P.20

20. En que situacións das seguintes se encontra a semana pasada?

(Sinlar un máximo de tres situacións)

1. Estudante (ensino regulado)
2. Percibía unha pensión de xubilación ou uns ingresos de prexubilación
3. Dedicado aos labores do fogar
4. Incapacitado permanente
5. Percibindo unha Renda Mínima ou similar
6. Percibindo unha pensión distinta á de xubilación (ou prexubilación) ou renda mínima
7. Realizando sen remuneración traballos sociais, actividades benéficas....
8. Outras situacións

Entrevistador/a: Chegado a este punto procederemos segundo a situación de actividade da persoa que estamos entrevistando. Se esta persoa é ocupada continuamos a enquisa pola P.21 do seguinte apartado. Se a súa situación é a de parado, pasaremos ao apartado IV do cuestionario e continuamos coa P.34. Pola contra, se a súa situación Non é ningunha das dúas anteriores, é inactivo, continuaremos a enquisa no apartado V do cuestionario (P.42).

III. OCUPADOS

Entrevistador/a: Este bloque de preguntas fáiselles aos que teñen un emprego e/ou que traballaron polo menos 1 hora a semana anterior a cambio dun soldo en metálico ou en especie ou unha ganancia familiar

21. No seu emprego principal, cal é a ocupación que desempeña?

22. Cal é a actividade do establecemento do que depende laboralmente?

(Nos traballadores cedidos por unha ETT se codificará o establecemento para o que foron postos a disposición)

23. Cal é a súa situación profesional?

1. Empregador (Non membro de cooperativa)
2. Autónomo (Empresario sen asalariados ou traballador independente)
3. Membro de cooperativa

4. Colabora na actividade económica da unidade familiar
5. Asalariado sector público
6. Asalariado sector privado
7. Outra situación.
Especificación _____

23a. Cando colaboras na actividade económica familiar, ¿con quen ou quen traballas?

(A pregunta é de resposta múltiple, admite máis dunha resposta, polo que se anotarán todas as persoas coas que traballa a persoa entrevistada)

1. Pai
2. Nai
3. Irmán/a
4. Fillo/a
5. Avó/a
6. Cuñado/a
7. Xenro/nora
8. Primo/a
9. Outro parente

23b. Con que frecuencia traballas na actividade económica familiar?

1. Todos os días
2. De 4 a 6 días da semana
3. De 1 a 3 días da semana
4. Esporadicamente. Menos dunha vez á semana

24. Como é o seu contrato ou relación laboral?

De duración indefinida:

1. -permanente ao longo do tempo.
Pasar a P.26

2. -descontinuo. *Pasar a P.26*

Temporal:

3. -de aprendizaxe, formación ou práctica
4. -estacional ou de temporada
5. -cubre un período de proba
6. -cubre a ausencia total ou parcial doutro traballador
7. -para obra ou servizo determinado
8. -verbal Non incluído nas opcións anteriores
9. -doutro tipo
10. - Non sabe se é indefinido ou tem-

poral. *Pasar a P.26*

A P.25 facémoslla só a quen teñen contrato temporal; ítems 03 a 09 da P.24

25. Por que motivo ten un contrato ou relación laboral temporal?

1. Por non poder atopar un emprego permanente
2. Por non querer un emprego permanente
3. Por outras razóns
4. Descoñece o motivo

26. Que tipo de xornada ten no seu traballo?

1. Completa
Parcial debido a:
2. -seguir cursos de ensino ou formación
3. -enfermidade ou incapacidade propia
4. -obrigacións familiares (coidado de nenos ou de adultos enfermos ou discapacitados)
5. -non poder atopar un traballo de xornada completa
6. -non querer un traballo de xornada completa
7. -o tipo de actividade que desenvolve
8. -outras razóns
9. -descoñece o motivo

27. Cantas horas semanais dedica habitualmente a este traballo?

Número de horas _____

28. Desexaría traballar habitualmente máis horas das que traballa na actualidade?

1. Si, nun emprego diferente con maior horario
2. Si, nun emprego adicional
3. Si, no emprego actual
4. Si, en calquera das opcións anteriores
5. Non, desexaría traballar menos horas cunha redución proporcional de ingresos
6. Non

29. Número de horas semanais que desexaría traballar habitualmente

(Se está buscando un segundo emprego refírese á suma total de horas)

Número de horas _____

30. Seguiu durante os últimos seis meses algún tipo de estudos ou de formación?

1. Non. Pasar a P.42
2. Si

As P.31, 32 e 33 fanse só aos que seguiron algún curso, ítem 2 en P.30

31. Que tipo de estudos ou de formación seguiu e en que sector?

32. Como seguiu eses estudos?

1. Asistindo a unha aula
2. Facendo prácticas nunha empresa
3. Sistema mixto (asistindo a un aula e facendo prácticas nunha empresa)
4. A distancia ou por correspondencia
5. Pola súa conta, autoaprendizaxe
6. Outra forma

33. Principal obxectivo do ensino recibido nos últimos seis meses

1. Proporcionar unha preparación profesional inicial (excepto a recibida no marco de medidas de fomento do emprego)
2. Ensino recibido no marco das medidas de fomento do emprego
Formación profesional continua para:
 3. -actualización de coñecementos
 4. -preparación para un ascenso
 5. -preparación para un cambio na actividade ou na ocupación
 6. -preparación para o reingreso tras unha ausencia prolongada do traballo
 7. Por interese persoal
 8. Outros obxectivos

Entrevistador/a: Concluída a P.33, continuar a enquisa na P.42 do apartado V do cuestionario

IV. PARADOS

Entrevistador/a: As preguntas deste apartado fáiselles só a quen estean parados; é dicir, están sen traballo na semana de referencia, tomaron medidas para atopar traballo e están en condicións de traballar no prazo das próximas dúas semanas

34. Canto tempo libre tiveches no día de onte (nº de horas)?.

(Entrevistador: se o día de onte foi sábado ou domingo, preguntar polo último venres)

Nº de horas 01 = 1 hora ou menos

35. ¿ Que fixeches durante o tempo que non che quedou libre?

36. En que situación se atopaba hai exactamente un ano?

1. Traballando
2. Parado (dispoñible e buscando emprego)
3. Estudando
4. Xubilado ou retirado do traballo
5. Incapacitado permanente
6. Dedicado aos labores do fogar
7. Realizando sen remuneración traballos sociais, actividades benéficas....
8. Outra situación

As P.37 e P.38 fanse se traballaba fai 1 ano, ítem 1 de P.36

37. ¿Cal era a actividade do establecemento no que traballaba hai un ano?

38. Cal era a súa situación profesional fai un ano?

1. Empregador (Non membro de cooperativa)
2. Empresario sen asalariados ou traballador independente
3. Membro de cooperativa
4. Colabora na actividade económica da unidade familiar
5. Asalariado sector público
6. Asalariado sector privado
7. Outra situación

39. Realizou e terminado algún estudo ou formación orientado a unha actividade ou ocupación?

1. Non
2. Si

40. Cre que se fixese algún curso de formación axudaríalle a atopar algún traballo?

1. Non
2. Si

41. Por que cre Vd. que non atopa traballo e, polo tanto, está en paro?

V. RESTO PERSONAS

Entrevistador/a: este apartado fórmulase a todos os entrevistados, independentemente da situación actual de actividade dos mesmos, ao estar referido ao resto de persoas que conviven na vivenda onde reside a persoa entrevistada.

Para concluír, a continuación voulle a formular unha serie de preguntas referidas ao resto de persoas que viven con Vd. na vivenda.

42. Dígame, por favor, os datos de cada unha das persoas que residen na súa vivenda, relativos ás seguintes cuestións.

Entrevistador/a: as seguintes preguntas fanse para todos os membros da casa. Para seguir unha secuencia lóxica, hai que recoller en primeiro lugar os datos dos membros da familia directa da persoa entrevistada, de maior a menor, para concluír con outros membros. Os datos da persoa entrevistada non se recollen aquí, pois xa se anotaron ao comezo do cuestionario.

42a. Xénero

1. Home
2. Muller

42b. Idade (anos cumpridos)

42c. ¿ Cal é a súa ocupación actual?

1. Traballador por conta allea (Fixo)
2. Traballador por conta allea (Contrato temporal)
3. Autónomo. Trab. por conta propia
4. Colabora na activ. económica da unidade familiar
5. Parado, que traballou anteriormente
6. Parado, buscando primeiro emprego
7. Estuda e traballa
8. Estudante
9. Xubilado/a (ou percibe ingresos de prexubilación)
10. Percibe outro tipo de pensión ou renda mínima.
11. Incapacitado permanente
12. Labores do fogar
13. Neno sen idade escolar
14. Neno non escolarizado
00. NS/NC

Anexo 1: Cuestionario. Puntos de Mostraxe

42d. Cál é o máximo nivel de estudos alcanzado?

1. Analfabeto
2. Só ler e escribir
3. Primarios incompletos
4. Primarios completos (Graduado Escolar)
5. Secundarios incompletos
6. Secundarios (ESO, Bacharelato, Ciclo Formativo de Grao Medio)
7. Diplomatura ou Ciclo Formativo de Grao Superior
8. Licenciatura e/ou Doutoramento
9. Acode que aínda está estudando.

43. Nalgunha ocasión sentiuse Vd. discriminado, pola súa condición de xitano/a, ao buscar traballo, no traballo que tivese ou no centro de ensino onde cursou estudos?

(Anotar tantas respostas como dean)

1. Non nunca.
2. Si. Ao buscar traballo.
3. Si. No traballo.
4. Si. Onde estudo (ou estudaba).

DATOS DA ENTREVISTA

- A. Día _____
- B. Mes _____
- C. Hora (0-24 horas) _____
- D. Duración (en minutos) _____
- Entrevistador: _____
- _____
- _____

Relación de puntos de mostraxe (Total= 22)

Tamaño de Hábitat	Concello	Nº. Enqu.
Máis de 250.000 hab.	Vigo	40
De 100.001 a 250.000 hab.	A Coruña	65
	Ourense	34
De 50.001 a 100.000 hab.	Lugo	21
	Pontevedra	23
	Ferrol	22
	Santiago	21
De 25.001 a 50.000 hab.	Vilagarcía de Arousa	16
	Ribeira	15
	Narón	15
De 10.001 a 25.000 hab.	Viveiro	14
	Verín	14
	Carballiño	8
	Poio	16
	Porriño	16
	Tui	13
Ata 10.000 hab.	Maceda	11

O EMPREGO NA POBOACIÓN XITANA DE GALICIA

Quiroga	8
Maside	9
Xinzo de Lima	2
Sigüeiro	7
A Rúa	9
TOTAL MOSTRA REALIZADA	399

Anexo 2 Glosario terminolóxico

Anexo 1: Cuestionario. Puntos de Mostraxe

A continuación mostramos unha relación de termos e as súas definicións, en orde alfabética, coa intención de axudar ao lector á hora de entender mellor os comentarios, análises e interpretacións mostradas ao longo do estudo. No entanto, na redacción deste informe se intercalan as cifras e as análises con algúns dos seguintes conceptos e indicadores:

- **Analfabeto absoluto:** Considérase que unha persoa é analfabeta cando non sabe ler ou escribir en ningún idioma.
- **Analfabeto funcional:** Persoas que saben ler e escribir pero non completaron os estudos primarios ou o primeiro nivel de estudos existente na gradación educativa.
- **Discriminación:** Discriminar significa diferenciar, distinguir, separar unha cousa doutra. A discriminación é unha situación na que unha persoa ou grupo é tratada de forma desfavorable por mor de prexuízos, xeralmente por pertencer a unha categoría social distinta. Entre esas categorías atópanse a raza, a orientación sexual, a relixión, e a orixe étnica, no caso da discriminación cara aos xitanos.
- **Idade media:** É a resultante da suma de idades entre o total de persoas. Ao longo do informe distinguimos a idade media da poboación menor (15 e menos anos), da poboación adulta (16 e máis anos de idade), así como do conxunto da poboación.
- **Estrutura do fogar:** Clasificación das diferentes composicións dos fogares baseada nas idades e sexos dos seus membros. Os menores son as persoas que teñen menos de 16 anos, e os adultos son as persoas de 16 anos ou máis.
- **Fogar:** Considérase fogar ao conxunto de persoas que residen habitualmente na mesma vivenda. Folga distinguilo do concepto de familia en base a dúas apreciacións. Dun lado o fogar pode ser unipersoal, mentres que a familia ten que constar, polo menos, de dous membros. Doutra banda os membros dun fogar multipersoal non teñen necesariamente que estar emparentados, mentres que os membros dunha familia si.
- **Nivel de estudos:** Clasificación do grao do nivel de estudos. Se considera que unha persoa alcanzou un determinado nivel de instrución cando terminou e aprobado todos os cursos dese nivel e está en condicións, xa que logo, de obter o título ou diploma correspondente.
- **Poboación desempregada:** Consideráranse paradas a todas as persoas de 16 ou máis anos que reúnan simultaneamente as seguintes condicións: Sen traballo, é dicir, que non teñan un emprego por conta allea nin por conta propia durante a semana de referencia. En busca de traballo, é dicir, que tomen medidas concretas para buscar un traballo por conta allea ou fagan xestións para establecerse pola súa conta durante o mes precedente. Dispoñibles para traballar, é dicir, en condicións de comezar a facelo nun prazo de dúas semanas a partir do domingo da semana de referencia.
- **Poboación economicamente activa:** Todas as persoas de 16 ou máis anos que durante a semana de referencia (a anterior a aquela en que se realiza a entrevista) fornecen man de obra para a produción de bens e servizos económicos ou que están dispoñibles e fan xestións para incorporarse

a devandita produción. Estes pódese clasificar en ocupados e parados.

- **Poboación economicamente inactiva:**

A poboación economicamente inactiva abarcan a todas as persoas de 16 ou máis anos, non clasificadas como ocupadas nin paradas. Exemplo: persoas que se ocupan do fogar, poboación xubilada, estudantes, incapacitados para traballar, etc.

- **Poboación ocupada:** É a formada por todas aquelas persoas de 16 ou máis anos que durante a semana de referencia (a anterior a aquela en que se realiza a entrevista) tiveron un traballo por conta allea ou exercida unha actividade por conta propia. En calquera dos casos, unha persoa considérase ocupada se durante a semana de referencia estiveron traballado polo menos unha hora, ata de forma esporádica ou ocasional, a cambio dunha retribución en metálico ou é especie (salario, beneficio ou dunha ganancia familiar).

Xunto a estes, tamén se inclúe os que se atope con emprego pero sen traballo (ocupado por conta allea), ou con traballo pero sen traballar (ocupado por conta propia). É dicir, aquelas persoas que estean ausentes do emprego ou traballo durante a semana de referencia e manteñan un estreito vínculo con el, por causas como enfermidade, accidente, conflito laboral, suspensión disciplinaria de emprego e soldo, vacacións, licenza de estudos, licenza de maternidade, ou outras razóns análogas.

- **Taxa de Actividade:** Defínese como a proporción de poboación activa en relación á poboación de 16 e máis anos. En termos porcentuais exprésase como o número de activos por

cada 100 persoas con 16 e máis anos.

A taxa de actividade pode ser global, ou específica dun colectivo en concreto. Así, a taxa específica de actividade dun grupo social (homes, mulleres, novas, etc.) interprétase como o número de activos dese colectivo por cada 100 persoas de 16 e máis anos dese mesmo grupo.

- **Taxa de asalarización:** Proporción de ocupados que exercen a actividade laboral por conta allea, respecto ao volume total de ocupados. En porcentaxe, número de asalarizados por cada 100 ocupados.
- **Taxa de emprego:** Proporción de poboación ocupada en relación coa poboación de 16 e máis anos de idade. En termos porcentuais, número de ocupados por cada 100 persoas de 16 e máis anos.
- **Taxa de paro:** Proporción de poboación desempregada en relación coa poboación activa. En termos porcentuais, número de parados por cada 100 persoas activas.
- **Taxa de temporalidade:** Proporción de traballadores que exercen a súa actividade por conta allea a través dun contrato de duración determinada, en relación co volume total de empregados. En porcentaxe, número de asalarizados con contrato temporal por cada 100 asalarizados.
- **Taxa de tempo parcial:** Proporción de poboación ocupada que traballa a tempo parcial (é dicir, non o fai a tempo completo), respecto ao total de ocupados. En porcentaxe, número de ocupados que traballa a tempo parcial, por cada 100 ocupados.

- **Tamaño hábitat (tamaño municipio de residencia):** Clasificación por intervalos do tamaño do municipio do lugar de residencia anterior. Con valores de: 10.000 a 25.000 habitantes, de 25.001 a 50.000 habitantes, de 50.001 a 100.000 habitantes, de 100.001 a 250.000 habitantes e máis de 250.000 habitantes.
- **Tamaño medio do fogar:** É o número de persoas que compón os fogares dividido entre o número total de fogares.